

«ԵՐԵՎԱՆԻ ԼԵՈՅԻ ԱՆՎԱՆ Հ. 65 ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑ»

ՊՈԱԿ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ

ՈՒՍՈՒՑԻԶՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑ

2023

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Թեմա՝ «ՏՀՏ-ի կիրառումը օտար լեզվի մեջ»

Ղեկավար՝ Պետրոսյան Քնարիկ

Կատարող՝ Հակոբյան Կարինե

Բովանդակություն

Ներածություն	3
Գլուխ 1-ին Տեղեկատվական հոր սեխնուգիաները օտար լեզվի ուսուցման մեջ	4
Հետազոտական մաս	9
Եզրակացություն	10
Գրականության ցանկ	12

Ներածություն

Աշխատանքի արդիականությունը պայմանավորված է կրթական գործընթացում ժամանակակից տեխնոլոգիաների ներդրման խնդրի հետագա զարգացման անհրաժեշտությամբ:

Աշխատանքի նպատակը՝ դիտարկել ֆրանսերենի դասավանդման ժամանակակից մանկավարժական տեխնոլոգիաները և դրանց կիրառումը ֆրանսերենի դասընթացներին:

Հետազոտության խնդիրը՝ աշխատանքի հիմնական խնդիրն է որոշել ֆրանսերենի դասերին նոր տեխնոլոգիաների կիրառման կազմակերպչական պայմաններն ու առանձնահատկությունները:

Հետազոտության առարկան՝ ֆրանսերենի դասավանդման ժամանակ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառումն է:

Հետազոտության վարկածը՝ Այն ենթադրությունը, որ ֆրանսերենի դասերին մանկավարժական նոր տեխնոլոգիաների կիրառումը կնպաստի ուսումնական գործունեության մոտիվացիայի ձևավորմանը և զարգացմանը, հաղորդակցական կարողությունների, ինչպես նաև սովորողների ուսուցման որակի և մակարդակի բարձրացմանը, կազմում է մեր հետազոտության վարկածը:

Հետազոտական հարցը՝ Որքանով է արդյունավետ տեխնոլոգիաների կիրառումը օտար լեզվի դասընթացների ժամանակ:

Հետազոտության հիպոթեզը՝ Ժամանակակից հասարակության մեջ օտար լեզուների դերը գնալով մեծանում է: Օտար լեզվի իմացությունը հնարավորություն է տալիս ծանոթանալ համաշխարհային մշակույթին, ինչպես նաև աշխատել տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների հետ: Այս առումով անհրաժեշտություն կա մշակել ֆրանսերենի դասավանդման ժամանակ համակարգչային տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման մեթոդներ:

Գլուխ 1-ին Տեղեկատվական նոր տեխնոլոգիաները օտար լեզվի ուսուցման մեջ

Մանկավարժական և հոգեբանական գրականության մեջ հաճախ հանդիպում է «տեխնոլոգիա» հասկացությունը, որը մեզ մոտ եկավ համակարգչային տեխնիկայի զարգացման և համակարգչային նոր

տեխնոլոգիաների ներդրման հետ մեկտեղ¹: Վերջին տարիներին ավելի ու ավելի է բարձրացվում դպրոցում տեղեկատվական նոր տեխնոլոգիաների կիրառման հարցը: Սրանք ոչ միայն տեխնիկական նոր միջոցներ են, այլև դասավանդման նոր ձևեր ու մեթոդներ, նոր մոտեցում ուսումնական գործընթացին: Օտար լեզվի դասաժամն ունի հատուկ առանձնահատկություններ, որոնք օտար լեզվի ուսուցիչը չի կարող հաշվի չառնել: Ներկայումս օտար լեզվի յուրացման գլոբալ նպատակ է համարվում այլ մշակույթին ծանոթանալը և մշակույթների երկխոսությանը մասնակցելը: Այս նպատակին է հասնում միջմշակութային հաղորդակցության կարողությունը զարգացնելով: Դա հաղորդակցական բնույթի առաջադրանքների հիման վրա կազմակերպված ուսուցում է, օտարալեզու հաղորդակցության ուսուցում, դրա համար անհրաժեշտ բոլոր առաջադրանքների և տեխնիկայի կիրառմամբ, որը օտար լեզվի դասի տարբերակիչ հատկանիշն է:

Կրթության ոլորտում զգալի փոփոխությունները ազդել են նաև օտար լեզվի դասավանդման վրա: Մասնավորապես, կրթական գործընթաց սկսեցին ինտենսիվ ներմուծվել նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, ինչպիսիք են ինտերնետ ռեսուրսների օգտագործումը, կրթական համակարգչային ծրագրերը և շատ այլ տեխնոլոգիաներ: Համակարգչային տեխնոլոգիաների օգտագործումը կրթական նպատակներով թույլ է տալիս.

- ✓ անհատականացնել ուսումնական գործընթացը.
- ✓ ձևավորել տեսական և փաստացի գիտելիքներ.
- ✓ գործնական հմտություններ և կարողություններ;
- ✓ ճիշտ և ժամանակին ուղղել սխալները.
- ✓ ակտիվորեն զարգացնել երևակայությունը, ստեղծագործական մտածողությունը.
- ✓ զգալիորեն հեշտացնել ուսուցչի աշխատանքը.

Օտար լեզուների դասերին համակարգչային ուսուցման ծրագրերի հետ աշխատելու ձևերը ներառում են.

- սովորել բառապաշար
- պրակտիկ արտասանություն
- երկխոսական և մենախոսական խոսքի ուսուցում

Ինչպես նշել է Ս.Վ. Ֆադեևը, «համակարգիչները արագորեն մուտք են գործել մեր կյանք և անգլերենի դասավանդման գործընթաց, ինչ-որ չավով փոխարինելով ավանդական մեթոդները և ստիպելով օտար լեզուների ուսուցիչներին լուծել այնպիսի խնդիրներ, որոնք նույնիսկ ոչ մի լեզվաբան չէր կասկածում, որ

---

¹ Вяземский Е.Е., Стрелова О.Ю. Методика преподавания в школе/ Е.Е. Вяземский, О.Ю. Стрелова // - Москва,2000. с.- 72 :

գոյություն ունեն մի քանի տասնամյակ առաջ»²: Օտար լեզվի դասավանդման առաջին փուլում՝ առակերտների առաջիկա հանաչողական գործունեության նպատակների և խնդիրների սահմանման գործընթացին, ուսուցիչը մասնակցում է անուղղակիորեն: Սովորողին առաջադրանքների անմիջական ներկայացումն իրականացվում է համակարգչի միջոցով: Իհարկե, ուսուցիչը պետք է ակտիվորեն մասնակցի վերապատրաստման ծրագրերի կազմմանը, որոնք որոշում են առակերտի գործողությունների հաջորդականությունը որոշակի խնդրի լուծման գործում: Բայց ուսուցման ամենակարևոր հոգեբանական և մանկավարժական գործառույթի իրականացման ընթացքում՝ սովորողների կողմից կրթական և հանաչողական գործունեության նպատակների և խնդիրների ներկայացումն ու ընդունումը, համակարգչայինացման պայմաններում կարող է լինել ուսուցչի և առակերտի միջև անմիջական շփման սուր պակաս³:

Ֆրանսերենի դասերին և արտադասարանական միջոցառումներում մուլտիմեդիա ուսուցման միջոցների օգտագործումը մեծացնում է սովորողների հանաչողական ակտիվությունն ու մոտիվացիան, ապահովում ուսուցման գործընթացի ինտենսիվացումը և սովորողների ինֆորմայն գործունեությունը: Նորագույն մուլտիմեդիա տեխնոլոգիաները օգնում են արագ և արդյունավետ կերպով տիրապետել բանավոր խոսքի ընկալմանը, հիշտ արտասանությանը և սահուն խոսքին⁴: Համակարգչային տեխնոլոգիաների և օտար լեզուների դասերը մեթոդաբանության արդի ուղղություն են, որը պահանջում է նոր մոտեցումներ և ոչ ստանդարտ լուծումներ: Օտար լեզուների դասավանդման հիմնական նպատակը դպրոցականների հաղորդակցական մշակույթի ձևավորումն ու զարգացումն է, օտար լեզվի գործնական յուրացման ուսուցումը:

Ուսուցչի խնդիրն է յուրաքանչյուր սովորողի համար պայմաններ ստեղծել լեզվի գործնական յուրացման համար, ընտրել դասավանդման մեթոդներ, որոնք թույլ կտան յուրաքանչյուր ուսանողի ցուցադրել իր ակտիվությունն ու ստեղծագործական ունակությունները: Ուսուցչի խնդիրն է ակտիվացնել առակերտի հանաչողական գործունեությունը օտար լեզուների դասավանդման գործընթացում: Փամանակակից մանկավարժական տեխնոլոգիաները, ինչպիսիք են համագործակցային ուսուցումը, նախագծերի վրա հիմնված մեթոդները, նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառումը և ինտերնետ ռեսուրսները, օգնում են ուսուցման անձնակերտուն մոտեցում իրականացնել, ապահովել ուսուցման անհատականացում և տարբերակում՝ հաշվի առնելով երեխաների և նրանց կարողությունները: ուսուցման մակարդակը.

² Носенко Э.Л. “Применение ИТ в образовании”/ Э.Л. Носенко // “Иностранные языки в школе” №1, 2002, с 26:

³ Адаменко, Н.А. Нетрадиционная методика обучения иностранным языкам/ Н.А. Адаменко // - Хабаровск, 1999, с 62:

⁴ Полат Е.С. Метод проектов на уроках иностранного языка / Е.С.Полат // - Москва, 2000, с 5:

Ինտերնետից օգտվելով ֆրանսերենի դասերին մենք կարող ենք լուծել մի շարք դիպակտիկ առաջադրանքներ.

- զարգացնել ընթերցանության հմտություններն ու կարողությունները՝ օգտագործելով համառոտաբանային ցանցի նյութերը.
- բարելավել դպրոցականների գրավոր հմտությունները
- համալրել առակերտների բառապաշարը
- դպրոցականների մոտ ֆրանսերեն սովորելու մոտիվացիա ստեղծել:

Բացի այդ, աշխատանքն ուղղված է ուսումնասիրելու ինտերնետ տեխնոլոգիաների հնարավորությունները դպրոցականների մտահորիզոնն ընդլայնելու, անգլիախոս երկրների իրենց հասակակիցների հետ գործարար կապեր հաստատելու և պահպանելու համար: Սովորողները կարող են մասնակցել համացանցով անցկացվող թեստավորման, վիկտորինաների, մրցույթների, մրցույթների, նամակագրել այլ երկրների հասակակիցների հետ, մասնակցել չափերին, տեսահամաժողովներին և այլն: Այսպիսով, ուսումնական գործընթացում ՏՀՏ-ի ամենահաճախ օգտագործվող տարրերն անվանենք.

- համակարգչի միջոցով ցուցադրված էլեկտրոնային դասագրքեր և ձեռնարկներ և
- մուլտիմեդիա պրոյեկտոր
- ինտերակտիվ գրատախտակներ,
- էլեկտրոնային հանրագիտարաններ և տեղեկատու գրքեր,
- սինուլյատորներ և փորձարկման ծրագրեր,
- կրթական ռեսուրսներ ինտերնետում,
- DVD-ներ և CD-ներ՝ նկարներով և նկարագրաբանումներով,
- վիդեո և աուդիո սարքավորումներ,

ՏՀՏ-ի միջոցով ֆրանսերեն սովորելը երեխաներին հնարավորություն է տալիս մասնակցել թեստերի, վիկտորինաների, մրցույթների, մրցույթների, որոնք անցկացվում են ինտերնետով, նամակագրել այլ երկրների հասակակիցների հետ, մասնակցել չափերին, տեսակոնֆերանսներին և այլն: Սովորողները կարող են ստանալ ցանկացած տեղեկատվություն իրենց մշակած խնդրի վերաբերյալ, այն է՝ լեզվաբանական և տարածաբանային ուսումնասիրությունների նյութ, նորություններ հայտնի մարդկանց կյանքից, հոդվածներ թերթերից և ամսագրերից, անհրաժեշտ գրականություն և այլն: Դասական և ինտեգրված դասերը, որոնք ուղեկցվում են մուլտիմեդիա պրեզենտացիաներով, առցանց թեստերով և ծրագրային արտադրանքներով, թույլ են տալիս սովորողներին խորացնել ավելի վաղ ձեռք բերած գիտելիքները:

Կարևոր է անդրադառնալ **ITC**-ներին, որոնք կարելի է օգտագործել ֆրանսերենի դասերին, որոնց կիրառումը արդյունավետ է դասադրուցեսը կազմակերպելու համար: Այսպիսով ինտերնետային ռեսուրսների օգտագործման հնարավորությունները հսկայական են:

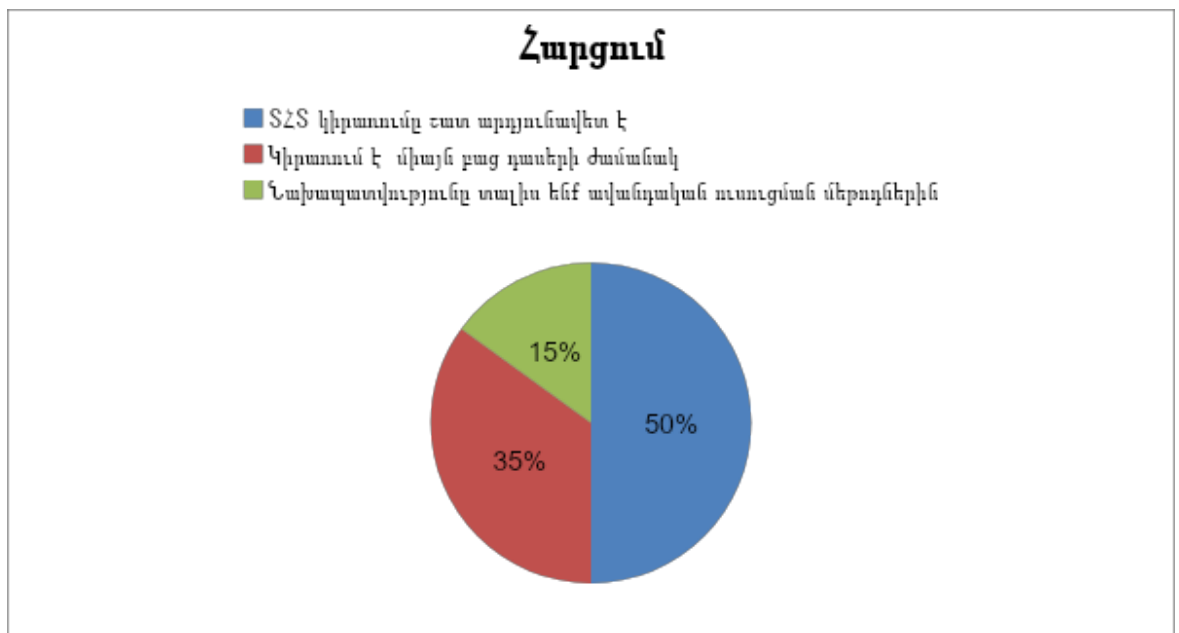
Համաժխարհային ինտերնետը պայմաններ է ստեղծում ուսանողներին և ուսուցիչներին անհրաժեշտ ցանկացած տեղեկատվություն ստանալու համար, որը գտնվում է աշխարհի ցանկացած կետում՝ նորություններ, տարածաբազմային ուսումնասիրությունների նյութ, արտասահմանյան գրականություն և այլն: Ֆրանսերենի դասերին ինտերնետն օգնում է լուծել մի շարք դիդակտիկ խնդիրներ. զարգացնել ընթերցանության հմտություններն ու կարողությունները՝ օգտագործելով համաժխարհային ցանցի նյութերը բարելավել դպրոցականների գրավոր հմտությունները, համալրել սովորողների բառապաշարը:

Բացի այդ, աշխատանքն ուղղված է ուսումնասիրելու ինտերնետ տեխնոլոգիաների հնարավորությունները դպրոցականների մտահորիզոնն ընդլայնելու, անգլիախոս երկրների իրենց հասակակիցների հետ գործարար կապեր հաստատելու և պահպանելու համար: Օտար լեզվի ուսուցման գործընթացում կարևոր դերակատարում ունեն էլեկտրոնային բառարանները: Էլեկտրոնային բառարանը համատեղում է հետաքրքրող տեղեկությունների որոնման, լեզվական օրինաչափությունների ցուցադրման գործառնությունները և հնարավորություն է տալիս յուրացնել ուսումնական նյութը՝ օգտագործելով վարժությունների հատուկ համակարգ: Բոլոր ժամանակակից էլեկտրոնային բառարաններն օգտագործում են աուդիո մուլտիմեդիա անհատական համակարգիչներից՝ արտասանությունը վերարտադրելու համար: Էլեկտրոնային բառարաններից կարելի է առանձնացնել հետևյալները, որոնց կիրառումը աշխատանքը դարձնում է ավելի արդյունավետ:

Ժամանակակից աշխարհում անհնար է ապրել առանց համակարգչի: Քանի որ մենք ապրում ենք այստեղ և հիմա, պետք է կարողանանք օգտվել համակարգչային դարաշրջանի դրական հնարավորություններից: Ճանապարհներից մեկը տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների օգտագործումն է ֆրանսերենի դասերին

Հետազոտական մաս

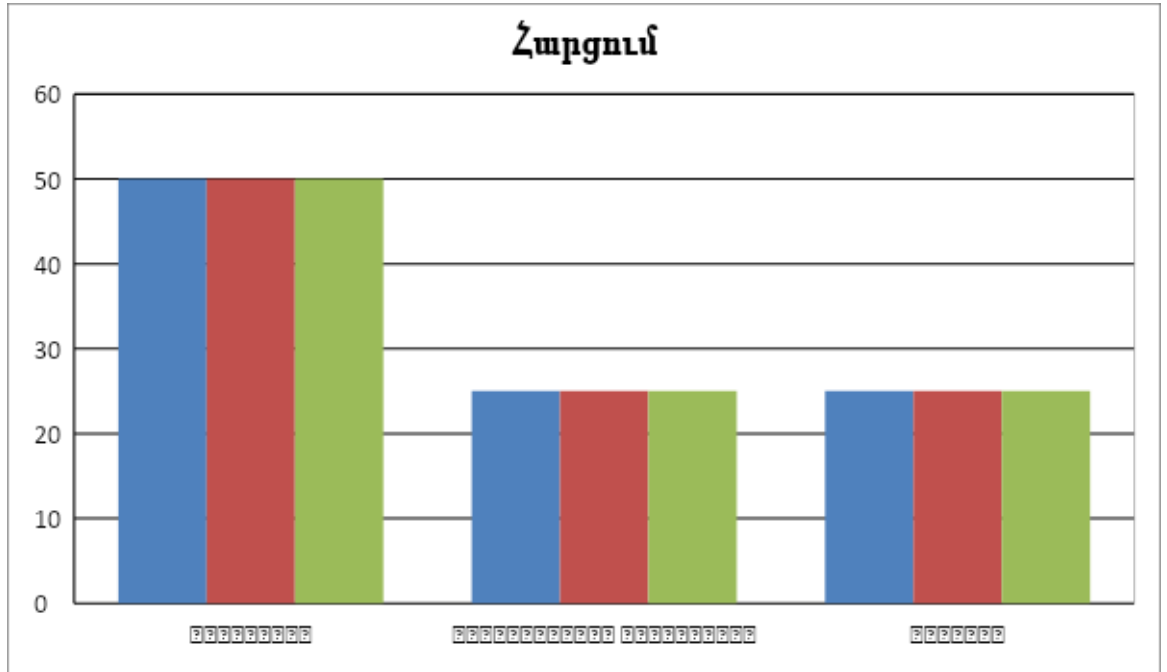
Օտար լեզվի դասավանդման ընթացքում տեխնոլոգիաների կիրառման արդյունավետության վերաբերյալ կատարել ենք հարցում ուսուցիչների շրջանակում, պարզելու համար արդյո՞ք ՏՀՏ-ի կիրառումը օգնում է ավելի արդյունավետ դարձնել դասապրոցեսը: Ուսուցիչների մեծամասնությունը կողմակից էր տեխնոլոգիաների կիրառմանը, քանի որ նրանք փաստում են, որ դրանց կիրառումը օգնում է թեմայի առավել լավ յուրացմանը:

Հարցման արդյունքում մենք ունեցանք հետևյալ արդյունքներ, ուսուցիչների 50%-ը համարում է արդյունավետ ՏՀՏ կիրառումը ֆրանսերենի դասերին, 35%-ը կիրառում է նորագույն տեխնոլոգիա միայն բաց դասերի ժամանակ, իսկ 15 %-ը դասապրոցեսը իրականացնում է ավանդական մեթոդներով: Այսպիսով մենք կարող ենք հանգել այն եզրակացությանը, որ ՏՀՏ-ն արդեն մեծ դերակատարում ունի ուսումնական գործընթացում, և ապագայում բոլոր դասապրոցեսների ժամանակ կկիրառվի նորագույն տեխնոլոգիա:

SZS կիրառումը օտար լեզվի դասընթացների ժամանակ արդեն պարզ է որ արդյունավետ է, բայց մեզ պետք էր նաև պարզել թե նորագույն տեխնոլոգիաներից և միջոցներից որոնք են առավել շատ կիրառվում, այդ իսկ պատճառով կատարեցինք ևս մեկ հարցում, այս անգամ աշակերտների շրջանում, պարզելու համար որ մեթոդի միջոցով են աշակերտները ավելի արդյունավետ յուրացնում թեման:

Հարցման արդյունքում ունեցանք հետևյալ արդյունքը՝ աշակերտների 50%-ը նախապատվությունը տալիս է սահիկաճարին, պատճառաբանելով որ այդպես թեման առավել լավ է սպալորվում և նրանք ևս առաջադրանքներ են կատարում սահիկահանդեսներ պատրաստում: Աշակերտների 25 %-ը նախապատվությունը տալիս է էլեկտրոնային բառարաններին, փաստելով, որ օտար լեզու ուսումնասիրելիս վաղի կարևոր է բառարանների կիրառումը քան տեսանյութեր դիտելը, մյուս 25%-ը նախապատվությունը տալիս է տեսադասերին պնդելով, որ օտար լեզու ուսումնասիրելիս կարևոր է տեսանյութեր, կամ տեսաֆիլմեր դիտելը, քանի որ դրանք օգնում են հաղորդակցվելու համար: Այս երկու հարցումներից պարզ է դառնում, որ նորագույն տեխնոլոգիաների կիրառումը շատ արդյունավետ է օտար լեզուների ուսուցման ժամանակ, սովորողների համար այն նոր մոտիվացիա է լեզուն սովորելու համար:

Եզրակացություն

Աշխատանքի ավարտին հանգել ենք հետևյալ եզրակացություններին՝

1. Տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաները (ՏՀՏ) արդյունավետ միջոցների մի շարք են, որոնք ապահովում են տեղեկատվության պահպանումը, մշակումը, փոխանցումը և ցուցադրումը և ուղղված են աշխատանքի արդյունավետության և արտադրողականության բարձրացմանը:
2. ՏՀՏ-ն նաև մանկավարժական գործիք կարող է հանդիսանալ օտարալեզու մշակույթն ուսումնասիրելու և հաղորդակցման հմտությունները զարգացնելու համար: ՏՀՏ-ի կիրառումը հնարավորություն է տալիս անհատականացնել ուսումնական գործընթացը և հնարավորություն է տալիս խուսափել գնահատման սուբյեկտիվությունից:
3. ՏՀՏ-ի օգնությամբ իրականացվում են տեսանելիության, մատչելիության, դասավանդման տարբերակված մոտեցման, գործնական կողմնորոշման, նյութի համակարգված ներկայացման սկզբունքները: ՏՀՏ-ն բազմազան է և ներառում է մուլտիմեդիա շնորհանդեսներ, մուլտիմեդիա դասընթացներ, պատրաստի մուլտիմեդիա արտադրանք, էլեկտրոնային բառարաններ, վիդեո ռեսուրսներ, կրթական ինտերնետային ռեսուրսներ:

Ֆրանսերենի դասերին օգտագործելով ՏՀՏ-ն՝ հնարավոր եղավ.

- մեծացնել դասի ընթացումը կատարված աշխատանքի ծավալը, ինչպես նաև առակերտների գիտելիքների որակը:
- բարձրացնել դասի արդյունավետությունը՝ ուսուցման գործընթացը ռացիոնալ կազմակերպելով:
- բարելավել և բարձրացնել առակերտների մոտիվացիան և ուսման որակը:
- բարձրացնել հետաքրքրությունը ֆրանսերենը սովորելու նկատմամբ:

4.

1. Адаменко, Н.А. Нетрадиционная методика обучения иностранным языкам/ Н.А. Адаменко // - Хабаровск, 1999
2. Вяземский Е.Е., Стрелова О.Ю. Методика преподавания в школе/ Е.Е. Вяземский, О.Ю. Стрелова // - Москва, 2000.
3. Носенко Э.Л. “Применение ИТ в образовании”/ Э.Л. Носенко // “Иностранные языки в школе” №1, 2002
4. Полат Е.С. Метод проектов на уроках иностранного языка / Е.С.Полат // - Москва, 2000